

Regionstyrelsens yttrande över granskning av årsredovisning 2022

Revisorernas rekommendationer:

- 1. Vidta åtgärder för att regionen ska kunna möta det nya ekonomiska läget med hög inflation, ökade kostnader och lågkonjunktur. Se till att budgetberedningen och ekonomi-styrningen börjar fungera bättre.**

Regionstyrelsen och förvaltningschef är fullt medveten om det svåra ekonomiska läget, med prognoser som visar underskott kommande år och nödvändigheten i att vidta åtgärder för att förbättra ekonomin. Därtill finns en ambition att skapa större delaktighet från verksamheterna genom att efterfråga åsikter och åtgärder i syfte att gynna budgetberedning och ta ekonomiskt ansvar. Den reviderade planeringsprocessen för 2025 möjliggör det, där respektive förvaltningschef är ytterst ansvarig för att också möta det ekonomiska läget. Utvecklingen är också beroende av att det finns bra underlag att tillgå för att fördela resurser.

<i>Regionstyrelsens kommentar/åtgärd</i>	<i>Genomförs</i>
Förslag till reviderad planeringsprocess beslutad av RS i juni. Förberedelser för implementering påbörjas från hösten 2023. Ny process implementerad inför budget 2025.	2023–2024
En översyn av budgetprocessen kommer att initieras för att uppnå en bättre budgetberedning och ekonomistyrning. Resultat från översynen ska börja implementeras i budget 2025.	2024–2024

- 2. Utvärdera arbetet med omställningsplanen för perioden 2020–2022 i syfte att inhämta kunskap om inom vilka områden som styrelsen behöver förbättra:
– Beredningen, styrningen, stödet till verksamheterna och uppföljningen**

Att omställningsplanen sammanföll med en pandemi som hade väldigt stor inverkan på verksamheten har varit en försvårande omständighet i uppföljningen. Men att förutsättningar förändras över tid är vanligt förekommande. I kombination med en relativt statisk omställningsplan gör det att vissa uppnådda effekter inte kan kopplas till enbart genomförda åtgärder. Något som både planering och uppföljning i större utsträckning bör beakta och ta höjd för.

Regionstyrelsen delar uppfattningen att det är viktigt att utvärdera tidigare insatser för att inhämta kunskap om vilka områden som kan utvecklas. Utvärdering av omställningsplanen har gjorts löpande och är en del av arbetet med ständiga förbättringar och utvecklingen av ledning och styrning i Region Västerbotten.

Regionstyrelsen avser att fortsätta utveckla stödet till verksamheten för att få en bättre beredning och styrning av åtgärder. Förutsättningarna att genomföra och uppnå effekt av en åtgärd behöver konkretiseras ytterligare. Exempelvis behöver åtgärdens konsekvenser för verksamheten men även bedömd ekonomisk effekt analyseras beskrivas tydligare innan beslut. Att systematiskt utvärdera effekten av pågående åtgärder och vid behov omvärdera beslut är också centralt för att inte tappa tempo i den omställning som behöver göras.

Månadsuppföljningen är i behov av förändring så att den bättre kompletterar den utveckling som eftersträvas i regionplanen. Den behöver också utvecklas för att löpande ge ledningen stöd i att styra och korrigera verksamheten. Genom att skapa förutsättningar som ger

verksamheten (på olika nivåer i organisationen) möjlighet att välja indikatorer som de anser är nödvändiga för att förbättra kvalitet, flöden, etc. och för att därigenom förbättra ekonomin. Det kommer att krävas ett uthålligt arbete att identifiera relevanta och nödvändiga indikatorer. För att få bättre indikatorer och kunna göra bättre analyser är regionen beroende av att få tillgång till bättre underlag. Viktiga delar i detta är projektet Cosmic journalsystemet men även utvecklingsprojekten produktions och kapacitetsstyrning (PKS), schemalägningsystemet Tessa och analysverktyget Power BI. En organisations- och ledarkultur där alla tar ansvar för överenskomna mål, gör nödvändiga prioriteringar och arbetar med ständiga förbättringar är centralt för en långsiktigt hållbar ekonomi. Ett arbete som regiondirektören leder men som kommer att ta tid att förändra.

<i>Regionstyrelsens kommentar/åtgärd</i>	<i>Genomförs</i>
Utveckla stödet till verksamheten för en bättre beredning och styrning av åtgärder.	2023–2024
Utveckla beredningen för att ytterligare konkretisera förutsättningarna att genomföra och uppnå effekt av en åtgärd.	
Utveckla det systematiska arbetet för utvärdering och, vid behov, omvärdering av pågående åtgärder för att säkerställa att planerad effekt uppnås.	
Som ett komplement till uppföljning av verksamhetsmålen skapa förutsättningar för ny månadsuppföljning som tar avstamp i kärnuppdraget.	2024

3. Säkerställ att underlagen till årsredovisningen har tillräcklig kvalitet för att bedöma resultaten för fullmäktiges verksamhetsmål.

Att skapa en väl fungerande uppföljning ända upp till den politiska nivån kommer ta tid. Det pågår ett arbete med att förbättra kvaliteten på nämndernas indikatorer och det sker samtidigt succesivt ett lärande i organisationen. Under 2022 arbetades en checklista fram för framtagande av indikatorer. En mer gedigen process för framtagandet av nämndplaner för 2023 innefattar bland annat att indikatorerna som ingår i nämndplan har gått igenom tydligare kvalitetskontroller. Systemstödet Stratsys innebär även att vi tydligare dokumenterar exempelvis mätmetoder, datakällor och ansvariga för våra indikatorer.

<i>Regionstyrelsens åtgärd</i>	<i>Genomförs</i>
Fortsätter arbetet med att dokumentera grundläggande kvalitetsfaktorer för indikatorer. En mer enhetlig bedömning av indikatorer finns samt att grundläggande kvalitetsfaktorer dokumenteras för flertalet indikatorer.	2023 Löpande

4. Av årsredovisningen behöver det tydligare framgå hur styrelsen har gjort sina bedömningar av resultaten för fullmäktiges verksamhetsmål. Redovisningen i årsredovisningen ska ge förutsättningar att verifiera att styrelsens bedömningar av resultaten för verksamhetsmålen är rimliga.

Från och med 2023 har alla nämnder beslutat om delmål som specificerar hur nämnden kommer bidra till att uppnå de övergripande regionmålen. Det innebär att det finns en uttryckt framtida position, som har arbetats fram i dialog med respektive förvaltning, och det borde göra det möjligt att på ett mer tydligt och transparent sätt utvärdera nämndernas sammanlagda bidrag till regionmålen. Gemensamma kriterier för bedömning av regionmål, delmål och indikatorer har också tagits fram vilket borde göra det tydligare hur styrelsen utifrån det gör en sammantagen bedömning.

I arbetet med att ta fram en ny regionplan för 2024–2027 så tydliggörs det även vilka framtida positioner som ska uppnås vilket borde göra det lättare att utvärdera regionens samlade måluppfyllelse.

Regionstyrelsens åtgärd

Genomförs

Genomförs förändringar av regionplan för 2024–2027 så borde det skapa bättre förutsättningar att verifiera resultat, genom att dels ha en tydligare uttryckt framtida position och regionövergripande indikatorer som speglar dessa.

2023

Peter Olofsson (S)
Ordförande

Tommy Svensson
Regiondirektör